

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

ЗМІСТ

ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДУ ЗВОРОТНЬОГО ЗВ'ЯЗКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПРИ ЗМІШАНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ.....	3
Круть Ю.Я., Павлюченко М. І.	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА, ГІНЕКОЛОГІЇ ТА РЕПРОДУКТИВНОЇ МЕДИЦИНИ ФПО В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	4
Авраменко Н. В., Барковський Д. Є., Нікіфоров О.А., Губка Т. О	
ПРО ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	5
Васюк С. О., Коржова А. С.	
ДОСВІД КАФЕДРИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ЗДМУ У ЗАПРОВАДЖЕННІ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ	6
Григор'єва О. А., Щербаків М. С., Артюх О.В., Матвейшина Т.М., Тополенко Т.А.	
ДИСТАНЦІЙНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ» В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ПИТАННЯ	8
Воротинцев С.І.	
ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ЗАЛУЧЕННЯМ ПРОДУКТУ MS CLASSNOTE	9
Александрова К. В., Шкода О. С., Черчесова О. Ю., Макоїд О. Б., Михальченко Є.К.	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» З ВИКОРИСТАННЯМ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	10
Кисельов С.М., Земляний Я.В.	
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	11
Кисельов С.М., Назаренко О.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ПРИ ЗМІШАНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	12
Лашкул Д.А.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ 2 В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	14
Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Садомов А.С.....	14
МОЖЛИВОСТІ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОЦІНЦІ РІВНЯ ЗАСВОЄНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	16
Доценко С.Я., Шеховцева Т.Г., Кравченко В.І., Чорна І.В., Сичов Р.О., Кулинич Р.Л.	
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ НОВІТНІХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ, ЕМБРІОЛОГІЯ» У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	17
Сирцов В.К., Євтушенко В.М., Попко С.С., Зідрашко Г.А., Алієва О.Г., Потоцька О.І., Федосєєва О.В., Таврог М.Л.	
АВТОРСЬКА ТЕХНОЛОГІЯ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У КУРСІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ».....	19
Сирцов В.К., Макєєва Л.В., Алієва О.Г., Попазова О.О., Зідрашко Г.А., Потоцька О.І.	
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМ ПІД ЧАС ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ПЕДІАТРІЇ.....	21
Леженко Г.О., Пашкова О.Є., Резніченко Ю.Г., Гиря О.М., Чудова Н.І., Захарченко Н.А.	
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ХІРУРГІЧНИХ КАФЕДРАХ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ.....	23
Никоненко А.О., Гайдаржі Є.І., Губка В.О., Перцов І.В., Грушка В.А., Головка М.Г., Матерухін А.М., Вільданов С.Р., Матвєєв С.О., Зубрик І.В., Охріменко Г.І., Вайло Ю.М., Проценко А.С.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ТА КОСМЕТОЛОГІЇ З КУРСОМ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ І ЕСТЕТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ ФПО ІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	24
Макуріна Г.І., Чернеда Л.О.	
ДОСВІД РОБОТИ З ВІРТУАЛЬНИМ ПАЦІЄНТОМ НА ПЛАТФОРМІ «BODY INTERACT» НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	26
Усачова О.В., Конакова О.В., Сіліна Є.А., Пахольчук Т.М., Дралова О.А.	

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМ ПІД ЧАС ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ПЕДІАТРІЇ

Леженко Г.О., Пашкова О.Є., Резніченко Ю.Г., Гиря О.М.,
Чудова Н.І., Захарченко Н.А.

Ключові слова: інтерактивне навчання, студенти медичного вузу, інтернет-платформи

Вступ. В епоху активного використання інтелектуального потенціалу суспільства, що постійно розширюється, модернізуються і педагогічні технології викладання студентам медичних вузів. В умовах, які динамічно змінюються, відбувається формування загально-професійних компетенцій студентів, розвивається їх розумовий потенціал, формуються вміння самостійної роботи і придбання знань. В зв'язку з цим на сучасному етапі впровадження інноваційних освітніх технологій є невід'ємним компонентом освітньої діяльності. Використовуючи новітні інформаційні, педагогічні технології, методи навчання можна не просто визначати роль викладача, як носія знань, але й удосконалювати систему навчання в вищому медичному закладі, ініціюючи самостійну творчу роботу студента. Інноваційна діяльність педагогічних працівників заснована на осмисленні власного педагогічного досвіду з метою досягнення більш високих результатів, отримання нового знання, впровадження нової педагогічної практики. Це творчий процес з планування та реалізації педагогічних нововведень, спрямованих на підвищення якості освіти. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє перевести процес навчання на якісно вищий рівень. В результаті відбувається переорієнтація традиційного навчання на принципово новий рівень, де змінюється роль студента: він стає активним учасником освітнього процесу.

Основна частина. Змішана форма навчання передбачає реалізацію освітніх програм частково або в повному обсязі з використанням інформаційних систем і інформаційно-телекомунікаційних мереж, в тому числі інформаційно-телекомунікаційної мережі "Інтернет". Електронні технології навчання є дуже важливими в вищій медичній освіті, так як розширюють можливості навчання студентів технологіям, що використовуються в інших країнах.

Одним з важливих аспектів електронної медичної освіти є дистанційні освітні технології, в рамках яких можливе здійснення телемедичних семінарів. Це може бути он-лайн-читання лекцій, проведення практичних занять, в якості контролю знань - проведення он-лайн-тестувань. Іншим та найбільш прийнятним варіантом дистанційного медичного навчання може бути розміщення матеріалів на інтернет-ресурсах, он-лайн-консультування студентів з проблемних питань, проведення майстер-класів.

У викладанні будь-якої медичної спеціальності візуалізація відіграє ключову роль. Психолого-педагогічні дослідження показують, що використання електронних навчальних систем із засобами візуалізації сприяють більш успішному сприйняттю і запам'ятовуванню навчального матеріалу, дозволяє проникнути глибше в істоту пізнавальних явищ. Це зумовлено активізацією роботи одночасно обох півкуль: ліва півкуля звично працює при традиційній формі навчання, а права півкуля, відповідальна за образно-емоційне сприйняття пропонованої інформації, активізується при візуалізації. В результаті відбувається творчий і професійний розвиток особистості лікаря. Таким чином, організація доступу до навчально-методичних матеріалів з використанням сучасних web-технологій створює умови для підвищення рівня знань майбутніх лікарів шляхом щоденної самоосвіти і вирішує проблему цільового інформаційного забезпечення.

В даний час зростає популярність інтерактивних навчальних кейсів, представлених у вигляді Інтернет-додатків. Інтерактивний кейс, як правило, включає ілюстрований матеріал, що дає уявлення про проблеми пацієнта, які студент вирішує в процесі проходження кейса. Такий підхід до навчання дозволяє мислити ширше, ніж при

використанні звичайних тестових завдань з вибором однієї або кількох вірних варіантів відповіді.

Під час дистанційного навчання на кафедрі госпітальної педіатрії для інтерактивної роботи зі студентами використовуються декілька Інтернет-платформ. Для контролю вхідного рівня знань студентів використовується навчальна платформа Kahoot. На екрані комп'ютера викладача по одному виводяться питання з теми заняття, на які студенти всі одночасно відповідають на своїх пристроях. Для надання відповіді на кожне запитання студенту надається 1 хвилина. За кожну правильну відповідь студенти отримують бали. Наприкінці тестування на екран викладача виводиться кількість балів кожного учасника опитування, що були набрані під час відповідей на питання, за допомогою чого викладач може проконтролювати та проаналізувати відповіді студентів та визначити коло питань, на які потрібно звернути особливу увагу під час розбору теми заняття. Також дану платформу можливо використовувати для домашнього навчання студентів та проведення самоконтролю, під час якого студенти відповідають на запитання в своєму власному темпі.

Окрім того, з метою кращого засвоєння матеріалу студентами в процесі створення інтерактивних завдань на кафедрі госпітальної педіатрії викладачами використовуються програмні інтернет-ресурси WordWall та LearningApps. Дані програми прості в використанні, не потребують спеціальних знань та навичок від викладача та дозволяють створювати інтерактивні завдання з використання ілюстрацій, аудіо- та відео-файлів та тестів різного рівня складності (з одним або декілька правильних відповідей). Особливо необхідно звернути увагу на те, що за допомогою даних програм можливо не тільки вирішувати тести, де потрібно вибрати правильну відповідь, але й створювати шаблон, в якому можливо об'єднати декілька завдань, які виконуються послідовно, відповіді на які студент не вибирає з готових варіантів, а вводить самостійно. Іншим видом інтерактивної роботи в даних програмах може бути заповнення студентами таблиці вірними даними. Викладач в таблиці відкриває верхній рядок та будь-яку кількість стовпців, щоб студенту було зрозуміло, які дані необхідно вписувати в таблицю. Результати кожного студента реєструються та надаються викладачу відразу після виконання завдання студентом. Також при використанні даних програм є можливість сумісного вирішення студентами деяких видів завдань. Викладач має можливість контролювати їх процес роботи та писати свої коментарі.

Слід зазначити, що переважна більшість студентів вважають корисним використання даних Інтернет-платформ в процесі вивчення педіатрії. Це підвищує зацікавленість студентів до предмету, мотивує їх приділяти більше уваги численним фактам, з якими їм доводиться стикатися при вивченні педіатрії та покращує рівень засвоєння матеріалу.

Висновки. Таким чином, використання різних навчальних Інтернет-платформ при вивченні педіатрії є цінним доповненням до традиційних методів навчання, які можуть використовуватися як для закріплення теоретичних і практичних знань та їх перевірки, так і для активації пізнавальної діяльності студента. Застосування різних типів інтелектуальних інтерактивних завдань сприяє формуванню у студентів таких компетенцій, як збір матеріалу і здатність застосовувати його для вирішення поставленої проблеми; запам'ятовування відповідної інформації; вдосконалення комунікативних навичок, вміння працювати в команді та стимулює розвиток потенційних здібностей, які необхідні не тільки під час навчання в медичному вузі, але й в процесі подальшої післявузівської підготовки, в тому числі в процесі безперервного професійного (медичного) розвитку.